

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תקמה

חג שבועות תשפ"ג

דברי אלוקים חיים מרן רבינו הגה"ק זיע"א

והנה ידוע מה שכתבו הספרים הק' שימי הספירה הם הכנה לקבלת התורה שבחג השבועות, ואם אדם זוכה לתקן את ימי הספירה הוא זוכה לאור התורה המאיר ביום השבועות ויכול לקבל את כל החכמה הגנוז בהתורה.

>>>>>

זה היה אחד מהיסודות של דרך הבעש"ט ותלמידיו הק' להיות באחדות ובחבורה אחת, ולכן עלינו כולנו להתחזק בזה ובפרט בימי הספירה שזה היה הפגם של תלמידי רבי עקיבא שלא נהגו כבוד זה בזה אף שלא שנאו ח"ו אחד לחבירו ורק שלא נהגו כבוד זה בזה בא עליהם העונש החמור, ולכן בימי הספירה האחרונים לפני חג השבועות עלינו להתחזק בזה ויתן ה' שנזכה בחג השבועות לקבל את התורה הק', על מנת לשמור ולקיים, ובזכות התורה הק' נזכה להגאל וכמ"ש בזה"ק שבשבועות יפקי מן גלותא ברחמים ובחסדים מגולים במהרה בימינו אמן.

>>>>>

ועיין גם כן באור החיים הק' בפרשת בלק (כג, כא) על הפסוק "לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלוקיו עמו ותרועת מלך בו" וכתב שהפסוק נתכוון לומר שהצדיקים הגם שעושים מצוות וכל עסקם הוא בתורה, אבל אינם מרגישים שיש להם עמל אלא אדרבה כאדם המרויח וכאדם המשתעשע בשעשועים לרוב חשקם בתורה, ועד כשהצדיקים עוסקים בתורה ומתמידים בה אין להם חולשה ועמל בעסק התורה שאדרבה היא נותנת לו גבורה, ועוד נתכוין הכתוב באומרו ולא ראה עמל בישראל, כי הצדיקים כל צפופים שעושין בו הכל לנחת רוח להשם ואינם מיגיעים אותו כביכול, ולזה אמר ולא ראה עמל בישראל עכ"ל.

ואפשר להוסיף שזה גם כן מרמז סוף הפסוק "ה' אלוקיו עמו ותרועת מלך בו" כלומר שזה הכל הוא משום שהצדיק הוא בבחינת ה' אלוקיו עמו ותרועת מלך בו, שהוא לשון חיבה ורעות וכמ"ש רש"י הק'.

ויהי רצון שנעשה כך ללמוד ולקיים המצות מתוך שמחה וקדושה ושעשוע ונזכה לעשות הכנה לימים הק' של חג השבועות הבעל"ט שהוא כמו ראש השנה (וכמ"ש חז"ל במס' מגילה) ונזכה כבר בחג השבועות הבעל"ט שבזכות קבלת התורה נזכה לצאת מאפילה לאורה של תורה ולגאולה השלימה בביאת גואל צדק מתוך רחמים וחסדים מגולים אכ"ר.

>>>>>

זה היה אחד מהיסודות של דרך הבעש"ט ותלמידיו הק' להיות באחדות ובחבורה אחת, ולכן עלינו כולנו להתחזק בזה ובפרט בימי הספירה שזה היה הפגם של תלמידי רבי עקיבא שלא נהגו כבוד זה בזה אף שלא שנאו ח"ו אחד לחבירו ורק שלא נהגו כבוד זה בזה בא עליהם העונש החמור, ולכן בימי הספירה האחרונים לפני חג השבועות עלינו להתחזק בזה.

ויתן ה' שנזכה בחג השבועות לקבל את התורה הק', על מנת לשמור ולקיים, ובזכות התורה הק' נזכה להגאל וכמ"ש בזה"ק שבשבועות יפקי מן גלותא ברחמים ובחסדים מגולים במהרה בימינו אמן.

דברות קודש כ"ק מרן רבינו שליט"א

אמרו בגמרא (שבת פח ע"ב) כשעלה משה למרום לקבל התורה אמרו מלאכי השרת מה לילוד אשה בינינו אמר הקב"ה לקבל התורה בא אמרו חמדה גנזה יש לך מן תתקע"ד דורות ואתה מבקשה ליתנה לישראל מה אנוש כי תזכרנו כו' אמר הקב"ה למשה השב להם תשובה והשיב כתיב בתורה אשר הוצאתיך ממצרים כלום למצרים ירדתם עבודה זרה יש בכם עכ"ל והגמרא תמוהה להבין איך נעלם מהם דברי משה כי מה שייכי להם קיום התורה הגשמית ומה היא השאלה מתחילה והתשובה מה לילוד אשה בינינו וכי לא ידעו שבא לקבל תורה ומה דייקו אם היא חמדה גנזה או לא. וכן הרי מדובר כאן במלאכים או בילדים קטנים שאומרים אנו תפסנו ראשון זה שלנו הרי טענה זו גובלת באנוכיות וכו' אבל נראה לפרש שהמלאכים הפוך דווקא יצאו להגנת משה וכלל ישראל באומרם מה לילוד אשה בינינו, דהיינו איך ניתן לתת לילוד אשה שיש לו יצר הרע ובחירה, מתנה את התורה הק', שבוודאי יכשלו בה.

על זה אמר הקב"ה למשה "אחח בכסא כבודי" דהיינו אם תאחז בהשי"ת יהיה לכם את הכח להתגבר על היצה"ר, כנאמר "ואלמלא הקב"ה עזרו אין יכול לו" זה טענה להם משה כשם שהקב"ה הוציאנו ממ"ט שערי טומאת מצריים כך יעמוד לצדיקו ויעזור לנו לקיים את התורה, כן רימז בכבוד = את אביך ואת אימך "ששלשה שותפין באדם הקב"ה אביו ואמו, שהקב"ה שותף עימנו ובכל אדם יש חלק אלוקי ממעל וממילא יכול נוכל וע"כ הסכימו המלאכים עימו.

(מתוך דרשת ליל שבועות תש"פ)

בגמרא (שבת פז:) נחלקו חכמים ורבי יוסי על הזמן בו ניתנה תורה מסביר רבא ששתי הדעות מסכימות שמתן תורה היה בשבת, אלא שנחלקו מתי היה ראש חודש סיון (בו הגיעו ישראל למדבר סיני), שלדעת חכמים היה זה ביום שני בשבוע, ואילו לדעת רבי יוסי היה זה ביום ראשון בשבוע.

דעה נוספת מובאת במדרש שמתן תורה היה ביום שישי בשבוע, ו' בסיון (מכילתא דרבי ישמעאל בשלח). יצויין שמחלוקת לגבי מועד נתינת התורה, תלויה בשאלה האם משה הוסיף יום אחד לשלושת ימי הגבלה מדעתו, או לא. הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב מסביר (קדושת לוי במדבר לשבועות), שענין "חג מתן תורתנו" הוא לא ציון היסטורי, אלא הכוונה שכל שנה ושנה בחג זה אנו מקבלים הארה הקשורה למתן תורה. ולכן, אין זה משנה מתי בפועל ניתנה התורה, אלא חשוב מתי עלה במחשבה לפני ה' לתת את התורה, שמרגע שעלה הדבר במחשבה לפני ה', נקבע לדורות שבכל שנה ושנה ביום זה יקבלו ישראל הארה הקשורה למתן תורה, ולכן, כיוון שה' רצה לתת את התורה בו' בסיון, יום זה נקבע לדורות כיום הארת מתן תורה, ואף על פי שמשה הוסיף יום אחד מדעתו, נשאר בכל שנה יום זה כיום ההארה. רואים אנו בזאת את גודל מעלת המחשבה, ונלמד מזה שלא די שנלמד את התורה הק', אלא שכל מחשבותינו יהיה תורהדיג, מחשבה היא אותיות בשמחה, ונלמד את התורה בדיבור ובמחשבה ונחיה עם שמחת התורה ונזכה לגאולה השלימה במהרה אכ"ר.

בניני חיים

וכל תרומה לכל קדשי בני ישראל (ה, ט).

"וכל תרומה" תרומה רומז לתורה ותפילה, כי תרומה אתון תורה מ', היינו התורה שניתנה למ' יום (בעל הטורים פרשת תרומה) וכן תרומה גמ' קו"ל תפלה" (אמרי נועם) "לכל קדשי בני ישראל" רומז לימים המקודשים שבת ויו"ט, אשר לכל הפחות בשבת ויו"ט כאשר הוא פנוי מטרדותיו יתן דעתו ומחשבתו בתור"ה ותפיל"ה.

(ישועות משה)

ואיש את קדשיו לו יהיו (ה, י).

פירוש מה שהוא עושה עסקי הקודש עסק התורה ומצות, זו 'לו יהיו' שידע שזה הוא שלו ממש ויעסוק בהם כאדם העושה בשלו, אבל עסקי חול אשר לא בקודש המה לשל אחרים יהיה נחשב בעיניו, שלא לעסוק בהם כי אם על צד ההכרח כאמור. וע"ז רמזו חז"ל (ר"ה יז): לשארית נחלתו ולא לכל נחלתו למי שעושה עצמו כשיריים, פירוש שעושה מה ששייך לעצמותו לגופו כשיריים ורק לטפל נחשב בעיניו ולא לעיקר.

(סידורו של שבת)

דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל וגו' (ו, כג)

"כה" היינו כמו שהם, פירוש איך שיהיו 'תברכו' את בני ישראל הם ראויים לברכה, כי על כל פנים הם טובים יותר משאר האומות".

(הרה"ק רבי שמואל אליהו מזוואלין זי"ע)

יברכך ד' וישמרך (ו, כד).

כתיב "רצון יראיו יעשה, ואת שועתם ישמע ויושיעם" (תהלים) כאשר בהצדיקים היראים מבקשים מהקב"ה טובות לעמו וידוע תעלומות ידוע שח"ו יכול לצמוח מטובה זו רעה אעפ"י כ"רצון יראיו יעשה", וממלא את בקשתם ומשפיע טובות לעדתו, ואם ח"ו באה הרעה עי"ז, ואז בעת הרעה צועקים ומשוועים הצדיקים אל אביהם שבשמים להסיר מהם את הצרה, אזי שוב "ואת שועתם ישמע ויושיעם" מן הצרה לאלתו. "יברכך ד'" וישפיעך ברכות עד בלי די, ואם ח"ו יצאו מהם רעות אזי "וישמך" מהם ומהמונם.

(רבינו הבעש"ט הק' זי"ע)

ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום. (ו, כו)

אמרו חז"ל (ר"ה יז): "כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו" [פירש"י: המעביר על מדותיו – שאינו מדקדק למדוד מדה למצעים אותו, ומניח מדותיו והולך לו וכו'. מעבירין לו על כל פשעיו – אין מדת הדין מדקדקת אחריהן, אלא מנחתן והולכת"ן]. חזוהו: "ישא ה' פניו אליך" – במה ש"וישם לך שלום", דהיינו שאתה תמחול לאחרים, ועל ידי כך השי"ת ישא פשעיך וימחול לך.

(אך פרי תבואה)

ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום.

ואיתא במדרש (במדב"ר פי"א ז') שלום זו תורה, ורמז בזה מאמר חז"ל (עוקצין פי"ג מי"ב) לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, דהיינו התורה, וכמובא בתנא דבי אליהו שבאם רואה אדם שצרות רודפין אחריו ירוץ לחדרי תורה וניצל מהם. חזוהו וישם לך 'שלום' ע"י חדרי התורה, ועל זה אמרו שלום זו תורה.

(חוקי חיים)

תורת חיים

פעם אחת אמר מרן החזון איש זצ"ל להגאון רבי חיים ברים זצ"ל כשבא אליו עם רעו להגאון רבי אברהם יעקב ויינר זצ"ל בעל ה'שארית יעקב' 'הרי אתם מירושלים, ובירושלים מתגורר הרב מבריסק. האם אתם נכנסים אצלו לפעמים לשמוע ממנו שיעורים?'

"הם שמעו שה'חזון איש' שואל כזאת שאלה, וראו אותה כהוראה מפורשת ללכת ולשמוע שיעורים מפי הרב מבריסק.

"כששבו לירושלים הם פנו לביתו של מרן הרב מבריסק, דפקו בדלת, וכשהרב פתח את הדלת הם אמרו לו: 'רצוננו לשמוע שיעורים מהרב'.

"נענה הרב מבריסק ואמר להם: 'אני גדרתי גדר, שבכל שיעור אני מכניס עשרה תלמידים. לא יותר. ומאחר ובשיעור שלי כבר יש עשרה קבועים, אני לא מקבל בשלב זה תלמידים נוספים!'

"כששבו לביקור נוסף אצל החזון איש, הם אמרו לו את התשובה: 'הרב מבריסק הודיע לנו שהוא היה מאוד רוצה אומנם לקבל אותנו בין תלמידיו, אבל יש לו גדר שהוא אינו מקבל יותר מעשרה תלמידים, ולכן אינו יכול לקבל תלמידים חדשים'.

"מששמע זאת החזון איש, הוא אמר שהוא לא מבין איזו מן תשובה הם עונים לו: 'אני אמרתי לכם שכדאי לשמוע שיעור מהרב מבריסק, ואתם אומרים שהוא לא מכניס אתכם. מה עשה הלל הזקן כשלא הכניסו אותו לבית המדרש? הוא הקשיב דרך הארובה! אז אתם תקשיבו דרך החור של מנעול הדלת!...'

"כשחזרו התלמידים לירושלים, הם הלכו אל הרב מבריסק. והרב ברים פשוט פרץ בבכי, הוא אמר לרב מבריסק שהוא מבין את זה שיש גדר שיהיו רק עשרה תלמידים, אבל אם לא אזכה ללמוד בדרך האמת, למה לי חיים?

"מששמע הרב מבריסק את תחנונו, הוא הרהר בדבר ולבסוף פסק את פסוקו: 'אני את הגדר שגדרתי לעצמי איני יכול לשבור', אמר, 'ולכן מספר התלמידים בשיעור יישאר עשרה בלבד. אבל מאחר ואתם כל כך רוצים לשמוע את השיעורים שלי, אני אמנה את בני ר' בערל שיחזרו בפניכם על השיעורים הללו'.

"ואכן כך היה. היתה להם קביעות לשמוע את השיעורים של הרב מבריסק מפני בנו רבי בערל, כל שבוע במוצאי שבת קודש, ומיני אז זכה סבי להתקרב בקרבה יתירה גם לרב מבריסק זצ"ל."

<> <> <>

אמר דוד המלך: "שש' אֲנֹכִי עַל אֲמֶרְתְּךָ כְּמוֹצֵא שֶׁלֹּל רֵב – דוד המלך זועק: התורה משמחת אותי יותר מכל שלל העולם, ממילא אני נוהג בה כמוצא שלל רב, זורק כל הבלי עולם וממלא מתורתך הקדושה. זה מה שהקב"ה אומר לו: 'אם חיים אתה צריך יסורין אתה צריך, כדכתיב ודרך חיים תוכחת מוסר', בודאי שלדוד המלך הם אינם ייסורים, אבל אנחנו קוראים לזה ייסורים, כי להיפרד מכמה מנעמי עולם הזה נראה לנו ממש מסירות נפש, כשבפועל צריך להיות שוטה מופלג כדי לוותר על דקות ושעות של לימוד התורה, בשביל קצת גשמיות, בשביל גרביים מחוררות.

האדם נשלח לעולם החולף, בידו לאגור אוצרות גדולים של תורה ומעשים טובים המקנים לו חיי נצח, אבל הוא גם יכול לבזבז אותם על תנאי חיים גשמיים משופרים.

כמובן שהיצר מושך לחיי נהנתנות, האדם הרי רוצה לרכוש תורה וחכמה, אבל כשתנאי חייו הגשמיים מופרעים הוא מתוסכל, הוא מרגיש ייסורים, קשה לו לוותר על התנאים הגשמיים.

אומרים חז"ל הקדושים: כשאתה ניגש לזכות לרכישת החכמה, תחשוב שאתה חי בתנאי מדבר, מה שיש לוקחים, בלי להתפנק ובלי לנסות להשיג כל הזמן עוד ועוד. רק כך יכול האדם להפוך לכלי מחזיק ברכה, כדי לקבל את התורה הקדושה מהבורא יתברך.

נעימות חיים

טלית? מי הפריש לפני פאה עד שלא נתתי לו שדה? מי הפריש לי תרומה עד שלא נתתי לו גורן? מי הפריש לפני חלה עד שלא נתתי לו עיסה? מי הפריש לפני קרבן עד שלא נתתי לו בהמה? (ויקרא רבה כז ב)

"וכך אומר הקב"ה לאדם: הבנת? כל מה שיש לך לתת לי, זה מעשר מן המעשר ממה שאני, הקב"ה, נתתי לך! ואם אני נתתי לך את זה, נתתי בפניך עוד כלי לאתגר אותך, האתגרים מגיעים בכל מיני סיטואציות, ופעמים אני מעמיד אותך במבחן, אם אתה ראוי לאתגר הזה שנקרא 'לגדל בן!'."

"אברך כולל זה זכה ל"מבחן אחרון' כדי לקבוע אם הוא ראוי להיות אביו של בנו. 'מבחן סופי' אינו מבחן פשוט. זוהי ההזדמנות האחרונה שניתנה לאדם לתת לו הזדמנות להציל את עצמו – או אחרים הקרובים אליו. אם הוא יעבור את המבחן, הוא זכה בזיכוי, זכות, לכל החיים. אם חס ושלום, חלילה, הוא נכשל..."

"הצעיר שלנו עבר את המבחן והציל את ח"י בנו. מה אם הוא לא היה עובר את המבחן? מה אם הוא לא היה פותח את המקרר?..."

(הרה"ג יחיאל מאיר צוקר - דרשו)

לע"נ א"מ רבי נתן ב"ר יחיאל מאיר צוקר ז"ל

במלחמת העולם הופצה לונדון מן האויר, והממשלה הוציאה צו גיוס גורף על כל איש ואשה ברחבי המדינה. אמנם פטרו את בני הישיבה מגיוס, אבל עשרות הפליטים שלמדו בישיבה חויבו בגיוס, ואם לאו – יגורשו לאירופה הכבושה. דרשו מראש הישיבה **הגה"צ רבי משה שניידר זצ"ל** להסגיר לידיהם את הפליטים, שיתנדבו לשרת בבתי החרושת ליצור נשק לעזרה במלחמה.

ראש הישיבה נכנס לבית המדרש נסער, וקרא: "אנו מוכנים למסירות נפש! אפילו יאסרונו נשב בתאי הכלא ונלמד! התורה היא חיינו, ולא יצליחו לנתקנו ממנה!"

כשראו השלטונות את נחישותו, סברו שהוא מסית את הבחורים שלא להתגייס, גזרו להגלותו מלונדון, לבטל השפעתו על בני הישיבה. התערב רבה הראשי של אנגליה, וטען שהבחורים אינם מוסתים. באמת ובתמים אינם חפצים אלא בלימוד התורה. הוקמה ועדה שתבחן את הנושא. הועדה זימנה אליה בחור אחר בחור. סיפרו על מצב החרום והצורך הנואש בידיים עובדות ובעזרה למאמץ המלחמתי. בזה אחר זה שמעו מהבחורים שתורה מגנא ומצלאל, ואינם חוששים כלל וכלל. הכל בידי שמים, ולומדי התורה פועלים יותר מכל פעולה גשמית.

התכנסו חברי הועדה להסקת מסקנות, ובאותו יום ישבו בני הישיבה בתענית. חקקו בסדר תפילה מיוחד שתיקן ראש הישיבה.

ואכן התענית הועילה. הועדה החליטה שבני הישיבה חולים בנפשם, וממילא פטורים מחובת הגיוס. לא זו בלבד שהחליטו להשאיר את ראש הישיבה בלונדון, אלא שהועדה ציינה אותו לשבח על נכונותו לעמוד בראש מוסד לחולי נפש. יתר על כן, המליצו לכלול את הישיבה בין בתי החולים שהמדינה תומכת בהם, ולתקצב אותה באופן מלא..."

(הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א)

הסיפור הזה קרה כבר לפני עשרות שנים, אבל עדיין המסר ברור. אברך כולל, אב למשפחה בת שמונה נפשות שסבל מכאבי העוני העגום, קיבל לביתו ארגז אוכל לסוכות מארגון חסד – דגים, עוף, מרק, סלטים וחלות – שהספיקו להאכיל את משפחתו הגדולה.

דמעות זלגו על פניו כשראה את המן הזה שנופל עליו משמיים. חצי שעה לפני תחילת יום טוב, הוא שמע דפיקה בדלתו. הוא פתח את הדלת עמדה שם אישה ענייה, מתחננת ל"משהו" ליום טוב; "אולי, אולי תוכל לחלוק איתי אוכל?". "אין לי כמעט מה לתת", ענה האברך. והיא: "כל מה שאתה יכול לתת לי יהיה מציל חיים",

"אשמח לעזור לך", פתח, "אבל אני בעצמי קיבלתי את חבילת יום טוב שלי – בקושי מספיקה למשפחתי". "בוודאי, אתה יכול לתת לאישה ענייה משהו קטן?" היא התחננה. הוא ענה: "אין לי באמת כלום. זו הפעם הראשונה שקיבלנו חבילת אוכל, שיועדה במיוחד ליום טוב. הילדים שלי ציפו כבר זמן מה לאכול חתיכת עוף, להתענג על מרק חם. אני אשמח לעזור לך, אבל הילדים שלי..." הוא אמר.

מלחמה השתוללה בתוכו. מצד אחד, הוא רצה כל כך לעזור לאישה הזו. מצד שני, היה לו כל כך מעט, שאין בו מה לחסוך. הוא היה קרוע בתוך עצמו, עד שהחליט ללכת למקרר ולהוציא את העוף, לחתוך חתיכה ולחלוק אותה עם האישה. כן, כולם היו אוכלים פחות, אבל זה עדיין יותר ממה שהם היו אוכלים אחרת.

הוא ניגש למקרר, פתח את הדלת וכמעט התעלף! שם לנגד עיניו שכב בנו בן השנתיים, כחול בפנים. הוא התגנב איכשהו פנימה, ומכיוון שהיה קטן, הוא השתלב על המדף כשהדלת נסגרה עליו. מיד הזעיקו עזרה, ובתוך דקות מספר הגיע כונן הצלה, שהחיה בנס את הילד. הפרמדיקים אמרו לו: "רבי יעקב – קיבלת ילד במתנה. עוד חמש דקות, ולא היינו מצליחים להציל אותו!"

אברך הכולל בהחלט נתן את העוף לאישה, שמילאה "בעקפיין" תפקיד בהצלת ח"י בנו.

מה עלינו ללמוד מהסיפור הזה? הרבנית מרים שמואלביץ ביקשה מראש הישיבה את תובנתו. ומרן רבי חיים זצ"ל אמר: "ברור שהלקח הפשוט והישר ביותר שניתן להפיק הוא: 'צדקה מצילה ממוות'. על ידי מתן צדקה לאישה המסכנה הזו, עשה אברך הכולל מצווה, שבסופו של דבר זירחה את בנו להינצל ממוות!"

אמנם, ידידי המחנך הוותיק מקליוולנד, הרב ר' אברהם לייב שינבויס שליט"א (פנינים על התורה תשע"ה, מתורגם מאנגלית), מצעיד את הסיפור להפיק מכאן לקח נוסף – גדול עוד יותר, נכתוב את זה בלשוננו:

"העולם הזה כולו ניסיונות, ואנו חיים בהרגלי החיים שרוב הדברים מובנים מאליהם, איננו קושרים אותם עם ניסיונות כלל, למשל – 'הילדים שלנו!' – לאדם נולד ילד זה נראה לו כל כך טבעי, וזה שלו, לגמרי שלו, אם חלילה קורה אסון, חרב עליו עולמו ויש לו טרוניה על הבורא מדוע הוא נוהג עמו שלא בדרך העולם... ולמעשה חסר לו את התיו הראשוני של היהדות, וכבר זועק איוב: 'מי הקדמני ואשלם' (איוב מא)

אמרו על כך חז"ל: 'רוח הקדש אומרת: מי הקדימני ואשלם, מי קלס לפני עד שלא נתתי לו נשמה? מי מל לשמי עד שלא נתתי לו בן זכר? מי עשה לי מעקה עד שלא נתתי לו גג? מי עשה לי מזוזה עד שלא נתתי לו בית? מי עשה לי סוכה עד שלא נתתי לו מקום? מי עשה לי לולב עד שלא נתתי לו דמים? מי עשה לי ציצית עד שלא נתתי לו

לזכר עולם יהיה צדיק

הרה"ק ב' אהבת ישראל ז"ע
בהרה"ק ברוך ז"ע
נלב"ע ב' סיון
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הרבנית רייזל רוס ע"ה
בת הרב שמואל אהרן זצ"ל
נלב"ע יז טבת תשפג
ת. נ. צ. ב. ה.

גליון "אמונת חיים"

ע"ש ולזכר

הגה"ק אברהם חיים ז"ע
בן רבינו אהרן ראטה זצ"ל

בעל חוקי חיים

נלב"ע ה' אלול תשע"ב

זכותו יגן עלינו ועכ"א

ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

מרת שרה לאה ברנשטיין ע"ה
בן הרה"ח ארי' לייב ז"ל
נלב"ע יד אייר תשפ"ג
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ משה וועבר זצוק"ל
בהרה"צ מרדכי זצ"ל
נלבע יב כסלו תשפא
ת. נ. צ. ב. ה.

עניינות חיים

סיפורי קודש מחצרות הצדיקים זיע"א
על חג השבועות

מקוז'מיר ושאל את ה"תפארת שלמה": "איך השאיר כבודו את עדת ישראל וברח לו לכאן?" השיב בעל ה"תפארת שלמה": "משה רבינו היה אצל הר סיני ולכן לא היה זקוק להכנות מרובות – אף אני רוצה להיות אצל הר סיני... לא השיב הרבי מקוז'מיר מאומה, והאדמו"ר מראדומסק נשאר בקוז'מיר לחג השבועות!..."

יום המיוחס

הגאון רבי משה סופר זצ"ל, בעל ה"חתם סופר", היה לו שמש, שהיה מתגאה מאוד ומתרברב משני טעמים: ראשית, מפני שהוא משמשו של החתם סופר, ושנית, מפני שהיה לו דוד גביר נודע, בנקאי בפרשבורג. כשסיפרו על כך לחתם סופר, קרא אליו את השמש ואמר לו: אינני מבין, במה יש לך להתגאות כל כך. מילא, אילו תורה ידעת כמוני ועשיר היית כדורך – היה לך במה להתגאות. אבל אם תורה יודע אתה כמו דורך, ועשיר הנך כמוני – אם כן, מה הוא היחוס שלך?...

דומה ליוצרו...

כשהדפיס האדמו"ר רבי יעקב יוסף מפולנאה זצ"ל, את ספרו "תולדות יעקב יוסף", נסע בעצמו מעיר לעיר למכור את חיבורו. המחיר שקבע היה דווקא גדול – אדרכמון זהב בעד טופס אחד. כשהגיע לברדיטשוב, עיר מלאה חכמים וסופרים, התיישב באכסניה והמתין לקונים שיבואו לקנות את הספר. אבל לשוא – הקהל לא בא. הצטער הצדיק על כך מאוד והתאונן לפני האדמו"ר רבי וואלף מזיטומיר זצ"ל, בעל ה"אור המאיר": - היתכן – הוא טוען – באתי לכאן למכור את חיבורי, המלמד לעולם את תורתו של הרבי "הבעש"ט", ולבסוף אין קונה! – מה הרעש? – הרגיעו רבי וואלף בבת שחוק – גם רבון העולמים היה מחבר נכבד מאוד, וספרו – היא התורה הקדושה – בלי ספק לא היה חס וחלילה גרוע מספרך. אף על פי כן, מצינו שחזר הקב"ה עם תורתו מאומה לאומה ומלשון ללשון, ואף אחת מהן לא רצתה לקבל אותה מידו!...

כופר הכל פטור משבועות...

הגאון רבי משה סופר זצ"ל, בעל ה"חתם סופר", נדדמן אל ביתו של אחד ממשכילי העיר פרשבורג בערב חג השבועות, וראה את ביתו מעוטר בירק כמנהג ישראל. לשנה אחרת שוב נדדמן לביתו של זה ולא מצא כל סימן לירק. כשהעיר לבעל הבית על כך, החל הלה לועג ומלגלג על מנהגי ישראל בכלל, ועל מנהג לשטוח ירק בחג השבועות בפרט. כעס עליו ה"חתם סופר" ואמר: דומני כי סוף סוף הצדק אתך. תמה הלה: הכיצד, גם רבינו מודה לדברי? השיבו ה"חתם סופר": כך אמרתי: אשתקד עדיין היית מודה **במקצת**, לכן היית חייב בשבועות (מלשון שבועה), לא כן השתא שהנך כבר, לא עלינו, **כופר הכל**, וכופר הכל פטור משבועות!...

יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ

אל **הגאון רבי הלל אייבשיץ זצ"ל**, באו פעם להתדיין חותן וחתנו. החתן טען, שהחותן הבטיח לפני החתונה עשר שנים מזונות, כדי שיעסוק בתורה, ועכשיו הוא חוזר מהבטחתו – הוא דורש ממנו לשלוח ידיו במסחר. מאידך, השיב החותן, אמת נכון הדבר שאני הבטחתי לו, אבל משנה מפורשת היא: **"יפה תורה עם דרך ארץ"**, שלא יהא אדם רק יושב ולומד! לאחר ששמע את תענות השניים, פסק רבי הלל, שהחותן חייב לקיים את ההתחייבות לחתנו. ומה שנוגע לדברי המשנה "יפה תורה עם דרך ארץ", סיים הרב – מוטב שילמוד החתן ויקיים את כל התורה חוץ ממשנה אחת, ממה שיקיים משנה אחת ויותר על כל התורה כולו!...

לקח טוב מחייט

הגאון רבי ירוחם לייב זצ"ל, ה"גדול" ממינסק, היה בנו של חייט. פעם אחת ישב עם שני רבנים, שהיו ממוצא של יחוס רבני גדול. ביקשו השניים לרמוז לו על יחוסו הדל, והתחילו אומרים דברי תורה בשם אבותיהם: אבי מורי, אומר אחד מהם – שאל קושיא זו וזו, והשיב תירוץ כזה וכזה. אבי מורי, משיב השני כנגדו – אמר כך וכך. ואבא שלי, אמר הגדול ממינסק – הוא היה נוהג לומר, כי **מלבוש ישן שהפכוהו ותפרוהו מחדש אינו ראוי להיקרא בשם מלבוש**... ומיד התחיל אומר "חילוק" ופלפול חריף משל עצמו!...

מן ההר אל העם...

בתחילה סירב האדמו"ר רבי שלמה מראדומסק זצ"ל, בעל ה"תפארת שלמה", לקבל עליו את עול האדמו"רות. שבוע לפני חג השבועות ראה כי קהל גדול של חסידים החל לזרום אליו, כדי לשבות אצלו בחג. גער בהם שיסעו לדרכם, בהוסיפו שהוא אינו רבי ולא ירשה להם להיכנס אליו. משהבחין כי החסידים אינם שומעים לדבריו והקהל הולך ומתעצם, עזב אותם לנפשם. ארז את חבילותיו ונסע הוא בעצמו לרבו, האדמו"ר רבי יחזקאל מקוז'מיר זצ"ל, כדי להסתופף בצילו בחג מתן תורה. "היתכן להניח קהל עצום ורב כצאן שאין לו רועה?", שאלו רבי יחזקאל בתמיהה? הלא על הפסוק "וירד משה מן ההר אל העם", מפרש רש"י: "מלמד שלא היה משה רבינו פונה לעסקיו אלא מן ההר אל העם". וקשה איפוא, וכי איזה עסקים היו לו למשה רבינו? **כלום סוחר עצים היה?** או שמא נשא ונתן במסחרים אחרים? המשיך הרבי מקוז'מיר הפירוש הוא: שלא היה משה פונה לעסקיו הרחוניים. שכן משה רבינו, לפי רום מדריגתו היה זקוק להכנה רבה יותר משאר ישראל – לקבלת התורה. בכל זאת לא פנה ל"עסקיו" להכנת עצמו, "אלא מן ההר אל העם", הוא הכין את העם לקבלת תורה. בזמן שהיה משה צריך לפעול בעד ישראל לקרבם אל אביהם שבשמים, הסיח את דעתו אפילו מעבודת הבורא **שלו**, ושקד רק להעלאת ישראל למדריגה רמה. מעתה תמה הרבי

למד ולא לימד ...

אברך אחד בא לפני האדמו"ר רבי מנדל מקאצק זצ"ל, והתפאר לפניו, שכבר למד את כל הש"ס כולו. כך הדבר? חזר רבי מנדל על דבריו בלעג: אתה כבר למדת את כל הש"ס כולו? כן! אבל מה לימד אותך הש"ס כולו? ...

תורת אמת

כשהוציא לאור הגאון רבי אייזל חריף זצ"ל מסלונים, את ספרו "עמק יהושע", שלחו ע"י משמשו לבעלי בתים שונים שבעיר. אחד מבעלי הבתים ממתנגדיו, החזיר לו את הספר יחד עם חמישה רובלים... כעבור כמה ימים, נפגש רבי אייזל עם בעל הבית הזה בברית מילה, לחץ את ידו בחביבות ושמח בו ביותר: בוקר טוב רבי חיים! מה שלומך, רבי חיים! שב, רבי חיים! נשאר הלה עומד ומשתומם... מצפה היה, שרבי אייזל יכעוס עליו ויראה פנים של זעף על הפגיעה שפגע בכבודו, ולבסוף מראה לו הרב פנים שוחקות ושמח אתו שמחה יתירה!... נכנס עמו רבי אייזל בשיחה נעימה, ולבסוף אמר לו כדברים האלה: בשעה שביקש הקדוש ברוך הוא ליתן את התורה לישראל, מספרים חז"ל, החזיר את התורה על כל האומות, והן לא הסכימו לקבל אותה. מדוע? מפני שתורת ישראל היא תורת אמת, והם אינם סובלים את האמת, אדרבה – הם שונאים אותה... – גם אני, רואה אתה, הייתי חושש הרבה ומפחד מאוד קודם הופעתו של ספרי. בשעה שניגשתי להדפסת הספר, קיבלתי המון מכתבים מכל הצדדים, מרבנים שונים ולומדי תורה, שהם מצפים להופעת הספר בקוצר רוח. הדבר גרם לי מעט חולשת דעת – ממשיך רבי אייזל – והתחלתי מהרהר: מי יודע? אם הקהל מגלה חשק רב כזה אל ספרי, הרי יתכן, שאין היא תורת אמת. שכן, אילו היה תורת אמת, לא היה החשק אליו כל כך... עכשיו, לאחר שנמצא בעל הבית בעיר סלונים, שלא הסכים לקבל את הספר והחזירו לי, הרי זה סימן מובהק, כי התורה שבספר תורת אמת היא, וראוי אתה באמת ל"ישר כח" נלבב על הסימן הזה...

חושך ענן וערפל

תפילתו של הצדיק ר' יצחק אייזיק מזידיטשוב זצ"ל, היתה באימה וביראה ברתת ובזיעה. בייחוד כשהיה קורא את עשרת הדיברות בחג השבועות ובשבתות יתרו-ואתחנן היה נורא על כל סביביו. כל העם עמדו כנדהמים, ויחרד כל העם אשר בבית מדרשו. קולו היה חוצב להבות אש וממש נפשו יצאו בדברו, עד כדי ביטול במציאות. והיה מעשה בחג השבועות, שבקריאת פיוט "אקדמות" נתלהב כל כך, עד שאחד מגדולי תלמידיו, הרב ר' קופיל, קהו פתאום עיניו מראות, מחמת ההתרגשות העצומה שתקפתו. כשגמר הצדיק את כל הקריאה, חזר אליו מאור עיניו. אחר התפילה, כשסיפר ר' קופיל לצדיק את אשר קרהו, אמר לו, שהמאורע בא לו מפני שנקשרו נפשו בנפשו והוא עבר אז דרך "חושך, ענן וערפל" שבמעמד הר סיני, וע"כ חשכו עיניו לפי שעה.

וּפְתַחוּ וְעֵנוּ ה' אֶחָד

בסעודת היום של חג השבועות צוה פעם הצדיק השר שלום מבעלזא זצ"ל לזמר את החרוז "ובאו כולם בברית יחד, נעשה ונשמע אמרו כאחד, ופתחו וענו ה' אחד. והמסובים זמרו את החרוז הזה כמה פעמים. אחר כך צוה הצדיק להפסיק מלזמר, ואמר: במתן תורה ענו ישראל על כל מצות עשה הן, ועל מצות לא תעשה לאו. אבל אנכי ולא

היה לך בדבור אחד נאמרו, ולא ידעו ישראל איך לענות, ושתנו עצות בנפשם ופתחו וענו ה' אחד, כי תשובה זה עולה יפה על שני הדיברות. וכשאמר הצדיק את המילים "ופתחו וענו ה' אחד" השמיע קולו כשאגת ארי, ונפל פחד גדול על כל העומדים סביב לשולחן, עד שנפלו לארץ מרוב פחד ומורא.

בחוּדֵשׁ הַשְּׁלִישִׁי

בנו של הרב הקדוש ר' יצחק אייזיק מקאליב זצ"ל, השתדך עם בת הרב הקדוש ר' צבי הירש מזידיטשוב ז"ע, הרבנית מרת רייזלי. הזוג היה סמוך על שולחן הרב מקאליב. פעם נסעה בת הרה"צ מזידיטשוב לבקר את אביה הקדוש, ויבקש אותה אביה לספר לו מהנהגת חותנו הרב מקאליב, וסיפרה לו: פעם שכב קצת לישון ביום ערב שבועות, והיה יושן והולך בלי הפסק עד יום שני של שבועות. ונעשה רעש גדול, עד אשר הרבנית הרהיבה עוז בנפשה והקיצה אותו משנתו, והלך להתפלל, וקרא בספר-תורה את הקריאה של יום ראשון: "בחודש השלישי". אמר לה אביה, הרב מזידיטשוב: אבל, חבל מאוד שהקיצו אותי! הוא היה כבר בהיכל של משיח... ואם לא היו מקיצים אותו... אפשר שהיה פועל שהמשיח יבוא.

הַלְיָכוּת הַיָּיִם

לישא כפיו לפני ברכת התורה

בדבר שאלתו של ידיד הרה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א, מח"ס גם אני אודך, האם כהן יכול לישא כפיו לפני שביך ברכות התורה.

ע"י שו"ע סי' מ"ו סעיף ט', וראה במש"כ בספרי הקט "ויאמר שמואל, סי' ס' (כמענה להרב רבינוביץ הנ"ל) בענין לצאת י"ח בברכת כהנים את פסוקי שנים מקרא ואחד תרגום, שדנתי בענין והבאתי דברי הפוסקים ומחלוקתם האם מברכים ברכות התורה על אמירת פסוקים ותחינות הנאמרים בלשון תפילה ובקשה, ובנדו"ד הרי אין הכהן מכוין לצאת י"ח תלמוד תורה בפסוקי ברכת כהנים, אלא בכדי לקיים מ"ע של ברכת כהנים, ושפיר י"ל דאף אם לא בירך ברכות התורה יכול לעלות לדוכן ולברך ברכת כהנים. וש"מ שכן הביאו למעשה בשם מרן הגרש"א זצ"ל, שכהן יכול לברך ברכת כהנים לפני שמברך ברכת התורה. (ואם בירך ברכות התורה רגע כמימרא לפני שעלה לדוכן, ומכוין לצאת בפסוקי הברכת כהנים י"ח התלמוד תורה שאומרים אחר ברכות התורה, הנה בזה שייך מש"כ בספרי הנ"ל בס' ס', עיי"ש, והוא נידון נחמד לפילפולא).

בברכת התורה

שמואל ברוך גנוט

מח"ס ויאמר שמואל, שלהי דקייטא, משנת תפילין, אלעד

לזכרון עולם ולעילוי נשמת

מורינו ורבינו

הרה"צ אביגדור בן הרה"צ משה זצ"ל

מקראלי – ירושלים

יא"צ א' דר"ח חשון

ת.נ.צ.ב.ה

בהיכל התנים

אריכות הגלות בגלל שנאת חנם

מעשה שנהג הרב הצדיק ר' מאיר מפרעמישלאן זי"ע, לספר בכל חג השבועות, אחר קבלת התורה: הצדיק המפורסם ר' שמשון מעיר וזיען הנקרא "ר' שמשון ווינער" היה חשוב למלכות, פעם אחת שאל אותו הקייסר: מדוע עם בני ישראל הם משוקעים בגלות זה זמן כביר, ואיזה חטא גרם להם זאת, ויען ר' שמשון ויאמר אין זה אלא מפני קנאה ושנאת חנם. ולא האמין בזה להקיסר ויאמר כי אם לא יהיה לך תשובה נכונה עד שלשת ימים אז נקום ינקם בעם בני ישראל.

וכשמוע ר' שמשון ווינער את דברי הקייסר הלך לביתו ועשה שאלת חלום, והודיעו לו מן השמים אשר התשובה הראשונה היא תשובה נכונה וברורה ואמיתית, ובל ישוב מדבריו הראשונים, והקייסר ממילא יאמין. ויהי יום אחד בתחלת החורף, נפל שלג מן השמים, שלג גדול אשר אז הדרך של חיותו יער לרוץ ביער, וילך הקייסר עם יועציו ליער לצוד ציד, הלכו כמה פרסאות מהעיר ליער, ויפרדו איש מעל אחיו לחפש אחר חיות לצודם, וגם הקייסר נפרד מהם, ותעה ביער עד לעת ערב, והם לא ידעו כי הקייסר תועה, בחשבם כי הלך לביתו. והיה כאשר הלך ביער בלילה, ראה מרחוק אור מאיר כי היה קרוב לכפר בעבר הנהר, הלך הקייסר עד שבא לנהר ופשט את מלבושיו העליונים ועבר הנהר, ויבוא לעבר הנהר ערום ויחף, והלך בכפר מבית לבית, וכבר נסגרו הדלתות, עד שמצא ערל אחד שפתחו פתוח, ויהי כאשר ראה אותו הערל נבהל ממנו כי חשב אולי רוח או שד הוא ויגרש אותו.

ויאמר אל לבו: אם אלך אל ערלים יעשו לי כולם כמו זה הערל, אלך אל יהודי לאכסניא - בודאי יעשה חסד עמי. וכן עשה, הלך לבית אכסניא של יהודי, ופתח לו הדלת והכניסו. ותאמר לו אשתו: אולי יגנוב הערל אצלנו מעות או כלים. ויאמר היהודי: עם כל זה צריכים אנחנו ליתן לו

מקום ללון כי הוא איש כמו שאר אנשים. וביקש הקייסר שיתנו לו צלוחית יי"ש עם קיכעל (עוגיה), ונתנו לו, ואח"כ עלה על התנור, באמרו שמאוד קר לו, ונתן לו האיש ה'פעלץ' (המעיל) שלו שיתכסה עמו, ותאמר לו אשתו עוד הפעם: הערל הזה יגנוב ה'פעלץ' ויברח.

ויאמר היהודי: הנה לא אכבה את הנר ואייה נעור כל הלילה. בהשכמת הבוקר, ויקם היהודי לומר תהלים שירות ותשבחות, שאל אותו הקייסר אם הכפר רחוק מווען, וכמה פרסאות יש מווען, ויען האיש ויאמר: דרך ארבע פרסאות היא, ויבקש הקייסר שישכך לו עגלה לנסוע עמה לווען, ויען האיש ויאמר: אנכי יש לי עגלה קטנה וביכלתי להוליכך לווען. ויאמר: כן אסע עמך, נקבה לי שכרך. ויאמר שרוצה ד' פערציגער, ויאמר הקייסר שיתן לו, באופן שיתן לו ה'פעלץ'. לכסות א"ע על הדרך.

ותאמר אשתו בלשון עברית: הנה האיש הערל יהרוג אותך בדרך, ויקח ה'פעלץ', ולא ישלם לך בעד היי"ש ובעד הקיכלעך (עוגיות) ויברח. ויען האיש ויאמר לאשתו: בל תפחדי, הוא איש כמו שאר אנשים. ויסעו עירה ויען, וכבואם העירה שאל האיש את הקייסר: לאן אתה רוצה שנעמוד בשם. ויען הקייסר ויאמר: אצל חצר המלך. ויען האיש: בוודאי ענוש יענישו אותנו אם אנחנו נעמוד שם, ויאמר הקייסר: אל תירא ובל תחת, אני אתרץ את הכל. ויבואו עד שער המלך, קפץ המלך מהעגלה וינס הביתה כך לבוש עם ה'פעלץ', וכל בני ביתו של הקייסר שמחו מאד עמו.

האיש בעל העגלה עמד בחוץ ויירא מאד, עד כי פקד המלך להכניסו הביתה, והיה בראותו שמכניסים אותו לבית המלך פחד מאוד. ויאמר המלך, לבל יירא כי לא יעשה לו מאומה, רק ידבר עמו דברים אחדים. ויבוא לפני המלך, וישאל אותו המלך: מכיר אתה אותי, ויען האיש ויאמר:

אנכי לא ראיתך מעודי עד היום הזה. ויאמר המלך: אבל אנכי מכיר אותך היטב, ואני יודע מעמדך, וגם מקלים והמטלטלין שלך, איך ומה הכמות, ויאמר לו הכל.

ויען האיש ויאמר: אין חכם כחכמת המלך, הלא יודע הוא מה בחדרי בית של בן כפר. ויאמר המלך: הלילה הזאת הייתי בבית מלונך והחייית אותי, וסיפר כל הדברים לפני שריו ויועציו איך הנכרים סגרו הדלתות, ואיך ישראל הזה החיה אותו. וישאל אותו המלך: כמה מגיע לך בעד היי"ש וקיכעל, ובעד שכר עגלה, יעשה עמו השבון. גם שאל אותו: מה שאלתך ובקשתך. עבור הטובה שעשית לי.

עמד האיש ושתק ולא ענה כלום. שאלו אותו אנשי הבית: רצונך עשרה כסף, שתק. ויאמרו אולי חמישים, מאה, שתק. אולי אלף או מאה אלפים, כסבורים הם שאינו מרוצה. ויאמרו: אולי רצונך גיטער עם שדות וכרמים, ולא ענה להם. ויאמרו לו אם אינך מסכים לקבל המתנות שרצון אדוני המלך ליתן לך, נשלם לך כפי חשבון ולא יותר. ויען האיש ויאמר: כי כל זה איננו שווה לי כנגד הטובה שרצוני שאדוני המלך ימלא לי שאלתי ויעשה את בקשתי, והוא, בדבר היהודי הדר בכפר השני הסמוך לכפר שלי, ושמו ראובן, והוא בא בכל שבוע לכפר שלי לקנות כל הסחורות ועורות ושאר עניינים, יפקד המלך פקודתו למחות בו שלא יבוא עוד מעתה ועד עולם לכפר לקנות. ויהי כאשר שמע המלך את דבריו, אמר עתה אני רואה כי כן ר' שמשון דובר, כי הקנאה והשנאה בין האחים בני ישראל גדול מאד, והודה לדברי ר' שמשון. וקרא את ר' שמשון, ור' שמשון עשה החשבון מהקייסר נגד האיש, והקייסר נתן לו מתנות רבות ויקרות, והאיש הלך לדרכו לשלום.

(סיפורי יעקב)

בינה לעיתים

בכולן נאמר לחטאת חוץ מעצרת, בשביל שנתנו בו תורה שמכפרת על לומדי'.

(בעל הטורים)
בשאר יו"ט איכא פלוגתא, בין רש"י לתוס' ושאר ראשונים, אי איכא נשמה יתירה. ולכן אינו ברור אם יכול האדם לכוון באכילתו לשם שמים, והדבר בספק מונח, אכן בחג השבועות, שיום שניתנה בו תורה היא, וע"י זכות התורה, בוודאי יוכל האדם להגיע לזה שתהא כל אכילתו לשם שמים.

(ברך משה)
בעצרת נידון כמה חשק יהיה לכל אחד בתורה, וכמה יכול להשיג בטעמי תורה, וכל זה בא ע"י הזדככות החומר בימי הספירה.

(נאות דשא)
בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו עומד בהר סיני לקבל את התורה, שכן רק האדם יש לו עבר ועתיד, לא כן הקב"ה שהוא נצחי, בכל יום הוא נותן את התורה. (אוהב ישראל)

מגילת רות

ומה ענין רות אצל עצרת שנקראת בעצרת בזמן מתן תורה, ללמדך שלא ניתנה תורה אלא ע"י יסורין ועוני, וכן הוא אומר (תהילים ס"ח י"א). חיתך ישבו בה תכין בטובתך לעני אלוקים, אמרה תורה לפני הקב"ה: ריבונו של עולם תן חלקי בשבט של עוני, שאם עשירים עוסקים בי יהיו מתגאים, אבל כשהם עניים הם מתעסקים בי והם יודעים שהם רעבים ושפלים, שנאמר (קהלת י, ו') ניתן הסכל במרומים רבים ועשירים בשפל ישבו.

(ילקוט שמעוני)

(אמרי נועם - דז"קוב)
ענין הלימוד הוא, להכין הלב לקבל התורה שצריך מקודם לטהר הלב, דכמו שהיה בשעת מתן תורה מקודם פרישה כדכתיב: לך וגו' וקדשתם וגו', כן צריך להיות בכל שנה לטהר הלב להיות כלי מוכן לתורה.

(שפת אמת)

גודל קדושת היום

לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם, מ"י בגימטריא חמישים, זהו חג השבועות, מ"י מטהר אתכם, יום החמישים בעצמו מטהר ומקדש את האדם.

(חתם סופר)

כמו שיש ראש השנה ועש"ת ויוה"כ. כן פסח הוא בחינת ראש השנה, וימי הספירה המה כנגד עשרת ימי תשובה, וחג השבועות הרי הוא כנגד יום הכיפורים, יום מחילה וסליחה וכפרה.

(בית אברהם)

היום הזה הוא היום היקר והמעולה ביותר מכל ימות השנה, כדכתיב יום אחד הוא יודע לה', שביום זה מתעלים כל הנפשות.

(חידושי הרי"ם)

בלילה שקודם מתן תורה בכל שנה, יכול האדם לזכות לזה שיוקבע הד"ת בלב, כמו שזכו ישראל אז בלילה שקודם מתן תורה.

(פרי צדיק)

ביום זה זוכים למחילת עוונות כיום הכיפורים, ומה יום הכיפורים, שהקב"ה נתן לישראל רק את הלוחות השניות נקבע למחילת עוונות, בחג השבועות בו ניתנה כל התורה על אחת כמה וכמה.

(חטד לאברהם)

גודל ליל שבועות

מי שאינו יושן בלילה הזה ליל שבועות יהיה לו לסימנא טבא, דלא ינום ולא יישן מזלו, ומובטח לו שישלים שנתו, וזוכה לבנים תלמידי חכמים.

(מועד לכל חי)

הלימוד בליל שבועות, עפ"י אמרם ז"ל אם שמעת בישן תשמע בחדש, לכן צריך לקבל בלילה זו התורה שלמדנו עד עתה, וזהו ההכנה להחדש.

(שפת אמת)

מאמינים כי בערב זה נפתחים שערי שמים לתפילות ולבקשות, וכל תפילה שתקבל ברצון, ואכן מדירים רבים שינה מעיניהם עד עלות השחר לבקש בשעת רצון זו.

(ילקוט מנהגים)

ענין תיקון ליל שבועות, דהכנה לתורה, היא ע"י התורה

(חידושי הרי"ם)

מבואר בספרים, כי לימוד סדר תרי"ג מצוות מסוגל לפרנסה

(הגה"ק מפלאנטש זצוק"ל)

ובהגיע אשמורת הבוקר מעט קודם עלות השחר בעת שמשחירין פני הרקיע במזרח, אשר אז נקרא אילת השחר אז צריך לטבול במקוה, ועי"כ אנו מקבלים תוספת קדושה.

(שער הכוונות)

תועלת המקוה בשבועות בשעתא דנהר צפרא, והוא הכנה גדולה לקבלת התורה והטבילה במקור מים חיים... וגם עיקר קבלת עומ"ש הוא ע"י מקוה... וזה שנרמז גם בפסוק והקרבתם מנחה חדשה לה', והקרבתם הוא אותיות מקוה' ואותיות הנשארים תר"ב עולה במספר עול"מלכו"ת.

הנהגות החג

עשבים סביב הר סיני שנאמר (שמות לד, ג') גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא, שמע מיניה שהיה שם מרעה,

(לבוש)

העמדת אילנות

נוהגין להעמיד אילנות בבית הכנסת ובבתים, ונראה לי הטעם שיזכירו שבעצרת נידונין על פירות האילן, ויתפללו עליהם.

(מגן אברהם)

אמנם אין זה [הטעם המוזכר לעיל] מספיק כל כך, כי הלא אילני סרק הן. אך לענ"ד אפשר, על דרך הידוע מספרים שבמתן תורה פסקה הזוהמא ונתקן חטא אדם הראשון, וכתב (ויקרא כו, ג') אם בחקותי תלכו וגו' ועץ השדה יתן פריו, ופירש רש"י שגם אילני סרק יוציאו פירות, עיי"ש, ולזה ביום מתן תורה אנחנו מתפללין על זה.

(שובע שמחות)

יותר נראה לומר שאוכלים מאכל חלב משום שהוא יום שניתנה בו תורה, והתורה נמשלה בו, כדאמרין במסכת תענית (ז, א') למה נמשלו דברי תורה לשלשה משקין הללו במים ובין ובחלב וכו'.

(פרי חדש)

ועוד יש רמז לזה מן התורה, שנאמר (במדבר כ"ח כ"ו) מנחה חדשה לה' בשבועותיכם, ראשי תיבות מחלב. וצריך לאכול גם בשר כי אין שמחה אלא בבשר.

(מטה משה)

עוד לרמז שעל כן אנו אוכלים גבינה כי גבינה הוא מלשון גבו"ת עיניו של הקב"ה כמאמז"ל (גיטין נז) כל הנוגע בהם כנודע בבת עיניו כבי' ואנו מבקשים מהקב"ה כבי' יכסנו בגבות עיניו שלא יזיקנו שום אחד (חוקי חיים - כ"ק אדמו"ר ז"ע)

שטיחת ירק בחג השבועות

ברמ"א (או"ח סימן תצ"ד ס"ג): ונוהגין לשטוח עשבים בשבועות בבית הכנסת ובבתים זכר לשמחת מתן תורה [שהיו

הנהגת יום טוב

כל הלומד בליל שבועות רצוף כל הלילה ללא היסח הדעת, זוכה לגילוי אליהו הנביא זכור לטוב.

(לב דוד)

נכון ללמוד תהלים ביום חג השבועות, כי דוד המלך ע"ה היתה מנוחתו ביום הזה (ירושלמי חגיגה פ"ב ה"ג), והיום הקדוש יומא דהילולא דיליה, עוד יעלה לרצון ביותר אמירת תהילותיו.

(עבודת הקודש)

אם בר הכי הוא ישתדל לחדש איזה חידוש בתורה והוא סימן טוב להתחיל לחדש ביום מתן תורה לכל השנה, ואם לא ניסה באלה ישתדל לידע חידוש בתורה אשר לא ידעו מקודם.

(כף אחת)

אכילת מאכלי חלב ודבש

גם נהגו לאכול דבש וחלב בחג השבועות מפני תורה שנמשלו לדבש וחלב, כמו שכתוב (שיר השירים ד', י') דבש וחלב תחת לשונך.

(כל בו)

סגולת התהילים

4. **מזמורי תהלים פותחים את היכלי הרחמים**. אשרי האיש הלומד תהילים, שכן אמרו, לכך נקראים שירי דוד מלכנו תהילים, שיכולין לפעול על ידם הכל ואין שטן ואין פגע רע. חהו שירו לה' כו' תהילתו בקהל חסידים, פירוש ענין התהילה הוא ביד החסידים המתחסדים עם קונם' (הרה"ק רבי אלימלך מליז'נסק זצ"ל, בספר נועם אלימלך, ליקוטי שושנה).

'מזמורי תהלים הם מפתחות המתאימות לכל היכלות הרחמים רפואה ישועה ופרנסה' (הרה"ק קבי אלימלך מליז'נסק).

5. **ימים מסוגלים ביותר לתהילים: שבתות, ראשי חודשים, ימים טובים וחודש אלול**. אשרי האיש הלומד תהילים, שאמירתו בג' זמנים היא מסוגלת עד מאוד: בשבת, בראש חודש וימים טובים, ולמעלה מהם באלול. וסימנך פתח ב'אשרי' וסיים ב'אשרי', ר"ת אשרי, אלול, שבתות, ראש חודש, יום טוב'. (תה"ל יג, בשם הרב חמדת ימים, ענייני שבת דף 29).

6. **עצה לישועה מיוחדת - אמירת כל הספר ללא הפסק**. על כמה דברים שצריכים לאדם, כמו פרנסה וכדומה או שאר הרפתקאות יאמר כל תהילים מההתחלה לסוף בלי שום הפסק' (רבי פנחס מקוריץ).

7. **מחילת עוונות**. אשרי האיש הלומד תהילים, וכאשר יתעסקו ישראל באמירת תהילים בלב נשבר, ימחול להם הקב"ה על כל עוונותיהם (פירוש "מים רבים" על תהילים).

(הידברות)

פרקי התהילים נכתבו על ידי דוד המלך ברוח הקודש, וכווננו לכל ישראל בכל הדורות. אמירת תהילים מסוגלת לישועה, לרפואה, לפרנסה ולשפע רחמים בעולם.

1. **האומר תהילים מקבל שכר כאילו עסק בלימוד עומק התורה**. מי שחשקה נפשו לדבקה בו יתברך ובשבחיו, ידבק עצמו בספר תהילים. אין לנו דבר גדול יותר מספר תהלים שכלול מן הכל, מרבים שבחים להשי"ת, ורבים מזמורים הם של התעוררות תשובה, ורבים מזמורים הם של בקשת מחילה וסליחה, והכל מיד ה' השכיל חבר דוד המלך ע"ה ברוח הקודש, והאומר תהילים הוא כמתפלל והוא גם כן כעוסק בתורה, כי כבר ביקש דוד המלך ע"ה שיהיו מקבלים שכר הקוראים בתהילים כעוסקים בעומק התורה כנגעים ואהלות' (השל"ה הקדוש).

2. **אמירת תהילים מצילה מיצר הרע**. אשרי האיש הלומד תהילים, שהרי ביקש דוד שאמירת תהילים תועיל להציל מדמיוני היצר. וכך פירשו בכתוב: 'יהי לבי תמים בחוקיך': אמר דוד, ריבון העולם, כשאני עוסק בחוקיך לא יהיה רשות ליצר הרע להציץ בי, שנאמר: 'הורני ה' דרכך אהלך באמתך'. ונראה פירושו, 'הורני ה' דרכך', אימתי, 'כשאהלך באמתך' (רבי צדוק הכהן מלובלין בספרו 'צדקת הצדיק').

3. **סגולת יקרות, סמי חיים, ומפתחות לשערי שמים**. בית קדש הקדשים בית האוצר היקר הזה, מלא יקר כל קדש, מלא הדר כל כבוד ועז, אוצר בתוכו כל מחמדנו אשר היו לנו מימי קדם, בעוד רוח השיר חי בפי שרי קדש, בעוד התנוסס רוח ה' על נעים זמירות ישראל עלי הגיון בכינור, בהיכלו כבוד אומר כולו. כל אדם יחזה בו, כל תפלה וכל תחנה, כל הודאה וכל תהילה, על כל דבר ועל כל עניין, צוקה או תשועה, צרה או רווחה, אשר יהיה ליחיד או לרבים, בתהלוכות העתים ומסבות הזמן הסוער על כל עוברי ים החיים בהמון משבריו ושאון גליו. גם יש בו סגולות יקרות ומטמוני מסתרים מסוד ה' ליראיו, תרופות וסמי חיים, ומפתחות של שערי שמים' (המלבי"ם בהקדמתו לפירושו על ספר תהילים).

מאות כבר נושעו! ומה איתך?
רוצים גם ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו'
תרמו! וקחו חלק בהפצת המעיינות של
מרכז "אמונת חיים" קראלי
כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון
רח' דב גור 20/23 אשדוד טל. 055-6798152
ובאימייל: 8659931@gmail.com

לזכר עולם יהיה צדיק
הרה"ק אברהם מרדכי זי"ע
בהרה"ק יהודה ארי' לייב זי"ע
נלב"ע שבועות תשח
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק
רבינו הגדול
הגה"ק יצחק צבי משה זי"ע
בן רבינו אביגדור מוזס זצ"ל
מקראלי
נלב"ע ד' טבת תשעט
זכותו יגן עלינו ועכ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לז"נ
הרה"ג שמואל צבי שנטג ז"ל
בהרה"ח אלכסנדר ז"ל
נלב"ע ו' סיון שבועות תשע"ג
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת
מרת חיה לוסיטיג ע"ה
בת הר"ר ישראל יהודה ז"ל
נלב"ע שבועות תשעב
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת
הילד זאב כץ ז"ל
בהרה"ח יוחנן חיים יבדל"א
נלב"ע כג אייר תשפ"ג
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת
הרבנית פעריל מוזס הי"ד
בת הרה"צ בנימין זאב זצ"ל
נעקדה"ש ו' סיון שבועות תש"ו
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת
הגה"צ מרדכי רוט זצ"ל הי"ד
בן הגה"ח ישראל צבי זצ"ל
נעקדה"ש ב' סיון
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת
הילד זאב כץ ז"ל
בהרה"ח יוחנן חיים יבדל"א
נלב"ע כג אייר תשפ"ג
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת
הגה"צ יצחק צבי גרינוולד הי"ד
בהרה"צ משה יוסף זצ"ל
נעקדה"ש ב' סיון
ת. נ. צ. ב. ה.